

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
идентификацион номерлар бирү тәртібе**

КАРАР

Димтамак ав.

№ 22

23 декабрь 2017 ел

Об утверждении местных нормативов
градостроительного проектирования
авыл жирлегенең социаль

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 29.4 маддәсе, 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, Димтамак авыл жирлеге Уставының 31 маддәсе нигезендә, Димтамак авыл жирлеге Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Димтамак авыл жирлегенең шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын расларга.

2. Әлеге карарны Димтамак авылы, Яңа ур., 4 в йорт адресы буенча урнашкан махсус жиһазландырылган мәгълүмат стендында һәм «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә: <http://pravo.tatarstan.ru>; Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча урнаштырырга: www.yutaza.tatar.ru.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Димтамак авыл жирлеге башлыгы итеп куярга.

Димтамак авыл жирлеге башлыгы
урынбасары:

Х.М.Хәлиуллина

Димтамак авыл җирлеге Советының
2017 елның 23 декабрендәге 22 санлы
карарына кушымта

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ДИМТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ
ПРОЕКТЛАУНЫҢ ЖИРЛЕ НОРМАТИВЛАРЫ**

2017 ел

ЭСТӘЛЕК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР **Ошибка! Закладка не определена.**
2. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ
7
3. ДИМТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ 7
4. ТӨП ӨЛЕШ 9
- 4.1. Халыкны электр, жылылык, газ, ташландык суларны агызу һәм су белән тәмин итү объектлары белән тәмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре. 9
- 4.2. Жирлекнең һәм жирлекнең жирле әһәмияттәге объектларына караган торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары һәм транспорт объектлары белән тәмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; Димтамак авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль мөмкин булган максималь дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре. 11
- 4.3. Социаль яклауга мохтаж гражданнарның, жирлек халкының хокукларын тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; Димтамак авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның мөмкин булган максималь дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре 11
- 4.4. Димтамак авыл жирлеге халкы өчен мәдәният, массакуләм ял итү, ял итү объектлары белән тәмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; авыл халкы өчен мондый объектларның территориаль мөмкин булган максималь дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре 12
- 4.5. Димтамак авыл жирлеге халкының физик культура һәм массакуләм спорт объектлары белән тәмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре 12

- 4.6. Жирлек халкының мәғлүматлаштыру һәм элементә объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь ихтимал булган дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре..... 13
- 4.6.1. Авыл жирлегә халкын мәғлүматлаштыру һәм элементә объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләрен 11 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк..... 13
- 4.7. Жирлек халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре. 14
- 4.8. Авыл жирлегә халкын төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь ихтимал булган дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре. 14
- 4.9. Димтамак авыл жирлегендә халыкка ритуаль хезмәтләр күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре. 14
- 4.10. Авыл жирлегенең социаль тәэминат һәм халыкны социаль яклау объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә булган исәп-хисап күрсәткечләре..... 15
5. ДИМТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘҢӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРДА НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘҮГӘ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУГА ТӘКЪДИМНӘР..... 15
- 5.1. Халыкның электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны ағызу объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә күрсәтмәләр. 15
- 5.2. Торак пункт чикләрендә урнашкан транспорт объектларында халыкның норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр..... 19

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр	19
5.3.1. Торак төзелеше күләмнәренә һәм торак төзелеше төрләренә исәп-хисап күрсәткечләре гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик өзгәртүгә һәм халыкның керемнәре дәрәжәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.	19
5.4. Авыл җирлегә халыкның мәдәният, массакүләм ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларына норматив ихтыяжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр.....	20
5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр..	21
5.6. Авыл җирлегә халыкның көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектларына норматив ихтыяжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр	21
5.7. Димтамак авыл җирлегә халыкның төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр.....	22
5.8. Зиратларны урнаштыру өчен күрсәтмәләр.....	23
5.8.5. Экологик һәм санитар-гигиена экспертизасының уңай бәяләмәсе булганда яңа күмү урыннарын булдыру, гамәлдәге Күмү урыннарын реконструкцияләү мөмкин.	23

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Димтамак авыл җирлегенә шәһәр төзелеше проектлауның җирле нормативлары (алга таба-нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы норматив-хокукый актлары нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге нормативлар белән җайга салынмаган мәсьәләләр 2002 елның 27 декабрендәге «Техник җайга салу турында»гы 184-ФЗ санлы федераль закон таләпләре нигезендә Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән җайга салына.

1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукий формасына бәйсез рәвештә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Димтамак авыл жирлеге территориясендә эшчәнлеген алып баручы шәһәр төзелеше эшчәнлегенә барлык субъектлары өчен мәжбүри.

1.4. Шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр кертү федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Димтамак авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары белән тәэмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре жыелмасын; мондый объектларның жирлек халкы өчен максималь мөмкин булган территориаль файдалану дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен билгели.

1.6. Димтамак авыл жирлегендә халыкның мөмкин булган минималь дәрәжәдә тәэмин ителеше буенча исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә булган исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган жирлек әһәмиятендәге объектларга түбәндәге өлкәләргә караган объектлар керә:

Халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу;

торак пунктлар чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары, жирле әһәмияттәге транспорт объектлары;

социаль яклауга мохтаж гражданнарның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше;

мәдәният, массакүләм ял, ял;

мәгълүматлаштыру һәм элементә;

физик культура һәм массакүләм спорт;

көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару;

төзекләндерү һәм яшелләндерү;

ритуаль хезмәтләр күрсәтү;

социаль яклау һәм социаль яклау.

1.7. Нормативлар түбәндәге өлешләргә үз эченә ала:

төп өлеш (Димтамак авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә булган исәп-хисап күрсәткечләре);

нормативларның төп өлешендәге исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буенча материаллар;

нормативларның төп өлешендәге исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре һәм өлкәсе;

Димтамак авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектларда норматив ихтыяжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы

2.ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ

2.1. Әлеге нормативлар белән билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләре Димтамак авыл жирлеге территорияль планлаштыру документларын әзерләгәндә, килештергәндә, раслаганда һәм гамәлгә ашырганда, Димтамак авыл жирлеге территорияләренә карата эшләнелә торган территорияне планлаштыру документларын әзерләгәндә кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелеше проектлау нормативлары дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнарның үтәлешен контрольдә тоту һәм күзәтү органнары тарафыннан карарлар кабул итү өчен кулланыла.

2.3. Жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары исемлегә, Димтамак авыл жирлегендә халыкның мөмкин булган минималь дәрәжәдә тәмин ителешә буенча исәп-хисап күрсәткечләре һәм әлеге нормативларның төп өлешендә китерелгән авыл халкы өчен мондый объектларның мөмкин булган максималь дәрәжәдә булган исәп-хисап күрсәткечләре мәжбүри үтәлгә тиеш.

2.4. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлеге нормативларда сылтама бирелгән документларны юкка чыгарылганнарга алмашка кертелә торган нормаларга таянып эш итәргә кирәк.

3. ДИМТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Димтамак авыл жирлеге территориясенә кыскача характеристикасы, шулай ук халыкның саны, тыгызлыгы һәм социаль-демографик составы турында мәгълүматлар, жирлекнең башка үзенчәлекләре таблицада китерелгән

1.

1 нче таблица

№ п/п	Күрсәткечнең исеме	Характеристика
------------------	---------------------------	-----------------------

1	Муниципаль район һәм Татарстан Республикасы структурасында жирлек территориясенә урнашуы	Элеге муниципаль берәмлек районның көньяк-көнчыгыш өлешендә урнашкан. Димтамак авыл жирлеге муниципаль район чигендә һәм Ютазы районы авыл жирлекләре белән генә түгел, Баулы муниципаль районы жирлекләре һәм Башкортостан Республикасы жирлекләре белән дә чиктәш. Көнъякта Димтамак авыл жирлеге Кызыл Яр авыл жирлеге, ә Баулы муниципаль районының Александровка авыл жирлеге, көньяк-көнчыгышта Башкортостан Республикасы жирлекләре һәм Ютазы муниципаль районы Әпсәләм авыл жирлеге, төньякта Урыссу һәм Ташкичү авыл жирлекләре, төньяк-көнбатышта Ютазы авыл жирлеге, көнбатышта Баулы муниципаль районы, көнбатышта Акбаш авыл жирлеге белән чиктәш.
2	Жирлек чикләрендәге территориянең гомуми мәйданы, га	5659 га
3	Жирлек составына керүче торак пунктлар исемлеге	Димтамак ав. Алабакул ав., Яссы-Тугай ав., Тарлау ав., Ак-Юл ав., Екатериновка бистәсе.
4	01.01.2016 елга даими халык саны, кеше.	1220
5	Халык тыгызлыгы 01.01.2016 г., кеше/кв. км	22
6	2025 елга даими халык саны фаразы	1202
8	2016 елның 1 гыйнварына торак фонды	
	барлыгы, мең кв. метр торак мәйданы	31,8
9	Халыкның торак белән тәмин ителеше дәрәжәсе, кв. м/кеше.	26,1
10	Шәһәр жирлеге территориясендә табигый-климат шартлары	
	климат районы (төзелеш өчен климатны районлаштыру картасы буенча)	I B
	сейсмик куркыныч дәрәжәсе (баллар)	5

	табигый климат шартларын Гомуми бэялэү	уңайлы
--	---	--------

4. ТӨП ӨЛӨШ

4.1. Халыкны электр, жылылык, газ, ташландык суларны агызу һәм су белән тээмин итү объектлары белән тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре.

4.1.1. Торак пунктлар төзелешенең инженерлык жиһазлары системаларын жирлекнең территорияль планлаштыру документлары һәм су белән тээмин итү, канализация, электр-, жылылык һәм газ белән тээмин итү схемалары нигезендә проектларга кирәк.

Өлеге тармак схемаларында технологиянең, куәтнең, инженерлык челтәрләренең күләмнәренең принципияль мәсьәләләре хәл ителергә тиеш, схеманы гамәлгә ашыруның чиратлылыгы буенча киңәшләр бирелде.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкны тээмин итүнең минималь дәрәжәсе	Халык өчен территорияль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Электр белән тээмин итү системасы объектлары: электр трансформатор подстанцияләре, бүлү пунктлары, төрле көчәнеш электр челтәрләре	Торак һәм жәмәгать биналарының 100 процент электр белән тээмин ителеше; Торак урамнарның 100 процент яктыртылуы	билгеләнмәгән
2	Жылылык белән тээмин итү системасы объектлары, шул исәптән:	Торак һәм жәмәгать биналарының 100 процент	билгеләнмәгән

	<p>үзәкләштерелгән:</p> <p>казаннар, жылылык электр станцияләре,</p> <p>жылылык челтәрләре;</p> <p>үзәкләштерелмәгән: автоном һәм индивидуаль Казан, фатир жылылык генераторлары, жылылык челтәрләре</p>	<p>жылылык энергиясе белән тәмин ителеше</p>	
3	<p>Үзәкләштерелгән газ белән тәмин итү системасы объектлары:</p> <p>газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре һәм пунктлар, газ көйләү пунктлары; газ тарату челтәрләре</p>	<p>Торак биналарның 100 процент газ белән тәмин ителеше *</p>	<p>билгеләнмәгән</p>
4	<p>Үзәкләштерелгән су белән тәмин итү системасы объектлары:</p> <p>су чыганаclarы, су алу корылмалары, су саклау контейнерлары, сантехника</p>	<p>Торак һәм жәмәгать биналарының 100 процент су белән тәмин ителеше</p>	<p>билгеләнмәгән</p>
5	<p>Жылылык белән тәмин итү системасы объектлары, шул исәптән:</p> <p>үзәкләштерелгән:</p> <p>чистарту корылмалары, канализация насос станцияләре, канализация торбалары;</p> <p>үзәкләштерелмәгән:</p> <p>локаль чистарту корылмалары, дренаж станцияләре, канализация торбалары</p>	<p>Торак һәм жәмәгать биналарының 100 процент тәмин ителеше</p>	<p>билгеләнмәгән</p>

* торак биналарны стационар электр плитәләре белән жиһазландырган очракта шәһәрләр яки аларның өлешләре өчен газ белән тәмин итү системалары булмау рөхсәт ителә

** исәп-хисап күрсәткечләре яңгыр канализациясенә кагылмый

4.2. Жирлекнең һәм жирлекнең жирле эһәмияттәге объектларына караган торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары һәм транспорт объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; Димтамак авыл жирлегә халкы өчен мондый объектларның территориаль мөмкин булган максималь дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре.

4.2.1. Автомобиль транспорты барлык биналар һәм корылмалар белән дә тәмин ителергә тиеш.

4.2.2. Административ үзәкләр, кишетләр, базарлар янындагы халыкның жәяүлеләр юллары (тротуарлар, мәйданчыклар, баскычлар) белән тәмин ителеше дәрәжәсе «пик» сәгатенә жәяүлеләр агымы тыгызлыгын тәмин итү шартларының үтәлешенә туры килергә тиеш; завод алды мәйданнарында, спорт-тамаша учреждениеләре янында – 0,8 кеше/кв.метрдан артык түгел.

4.2.3. Авыл жирлегә халкы өчен жәмәгать пассажир транспорты тукталыш пунктларының мөмкин булган максималь ихтималлык дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Халыкның әлегә объектлар белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

3 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халык өчен территориаль мөмкин булган максималь дәрәжә (метр)
1	Тулаем торак пунктлар буенча тукталыш пунктлары	500

4.3. Социаль яклауга мохтаж гражданның, жирлек халкының хокукларын тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; Димтамак авыл жирлегә халкы өчен мондый объектларның мөмкин булган максималь дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре

4.3.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 8 нче таблица буенча кабул итәргә кирәк.

8 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе (кв. м/кеше)		Халык өчен территориаль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
		2015 ел	2025 ел	

1	Жирлектәге торак урыннар	26,0	26,5	
<p>Искәрмә.</p> <p>Килчәктә исәп-хисап күрсәткечләре 2025, 2035 елларда ирешелгән гомуми торак мәйданы белән тәэмин итүнең минималь дәрәжәсен исәпкә алып төзәтелә.</p>				

4.4. Димтамак авыл жирлеге халкы өчен мәдәният, массакуләм ял итү, ял итү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; авыл халкы өчен мондый объектларның территориаль мөмкин булган максималь дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 9 нчы таблица буенча кабул итәргә кирәк.

9 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкны тәэмин итүнең минималь дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Клуб учреждениеләре	450 урын / 1000 кеше	билгеләнмәгән
2	Авыл китапханәләре	1000 кешегә 14,3 мең саклау берәмлеге.; 1000 кешегә 2 урын.	билгеләнмәгән
<p>Искәрмә.</p> <p>1. Кечерәк исәпләү күрсәткече зур торак пунктлар өчен кабул ителергә тиеш.</p> <p>2. Объектларның санын, составын һәм сыйдырышлыгын билгеләгәндә, 30 минутлык жәяүлеләр өчен уңайлы зонада урнашкан башка торак пунктлардан килгән халыкны өстәмә исәпкә алырга кирәк.</p> <p>3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 26.01.2009 ел, № 42 карары нигезендә, 2019 елга кадәр халыкның клуб учреждениеләре һәм китапханәләр хезмәтләре белән тәэмин ителешенең социаль гарантияләре дәрәжәсе гамәлдәге тәэмин ителештә кабул ителә.</p>			

4.5. Димтамак авыл жирлеге халкының физик культура һәм массакуләм спорт объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре.

4.5.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 10нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

10 нчы таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкны тээмин итүнең минималь дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Спорт заллары	1000 кешегә исәпләнгән идәннең 172 кв. метры.	билгеләнмәгән
2	Яссы спорт корылмалары	1000 кешегә 50 кв. метр.	билгеләнмәгән

4.6. Жирлек халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь ихтимал булган дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре.

4.6.1. Авыл жирлегә халкын мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләрен 11 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

11 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Берәмлек үлчәү	Халыкны тээмин итүнең минималь дәрәжәсе
1	Почта элементәсе бүлгә (микрорайонга)	1 авыл жирлегенә объект	1

4.6.2. Авыл жирлегә халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларыннан файдалану мөмкин булган максималь дәрәжәдә исәпләнгән күрсәткечләр билгеләнми.

4.7. Жирлек халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре.

4.7.1. Көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары исемлеген, мондый объектларның урнашуын Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Димтамак авыл жирлеген территориясен санитар чистарту Генераль схемасы нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Халык өчен каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер майданчыкларының максималь үтемлеген дәрәжәсе күрсәткече (яшәү урыннарыннан, балалар һәм дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан, ял урыннарыннан ераклык) 100 метр күләмендә кабул ителергә тиеш.

4.8. Авыл жирлеген халкын төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь ихтимал булган дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре.

4.8.1. Халыкны гомуми файдаланудагы территорияләр белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләрен 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

12 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкны тәэмин итүнең минималь дәрәжәсе (кв.метр / кеше.)	Халык өчен территориаль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Гомуми файдаланудагы территорияләр, барлыгы:	10	билгеләнмәгән

4.9. Димтамак авыл жирлегендә халыкка ритуаль хезмәтләр күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе исәп-хисап күрсәткечләре.

4.9.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 13 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның минималь рөхсәт ителгән тәмин ителеше дәрәжәсе (га/1 мең кеше)	Халык өчен территориаль мөмкинлекнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Традицион күмү зираты	Гомуми мәйданы -7,1 га	билгеләнмәгән

4.10. Авыл жирлегенең социаль тәминат һәм халыкны социаль яклау объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсендәге исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның халык өчен мөмкин булган максималь дәрәжәдә булган исәп-хисап күрсәткечләре.

4.10.1. Инвалидларның шәхси автотранспортны даими саклау урыннары белән тәмин итү дәрәжәсе жиңел автомобильләрне даими саклау урыннарының гомуми саныннан 10 % (ләкин кимендә 1 урын) тигез кабул ителергә тиеш, шул исәптән коляскалы креслода инвалидлар өчен махсус автотранспорт урыннарының 5% ы.

Инвалидларның шәхси автотранспортын вакытлыча саклау урыннары белән тәмин ителү дәрәжәсе ачык мәйданнарда жиңел автомобильләрне кыска вакытлы саклау өчен учреждениеләр һәм хезмәт күрсәтү предприятиеләре янында жиңел автомобильләрне вакытлыча саклау урыннарының гомуми саныннан 10 % (ләкин кимендә 1 урын) тигез кабул ителергә тиеш.

5. ДИМТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘҖӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРДА НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘҮГӘ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУГА ТӘКЪДИМНӘР

5.1. Халыкның электр, жылылык, газ һәм су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә күрсәтмәләр.

5.1.1. Электр белән тәмин итү системаларын проектлауны рд 34.20.185-94 «шәһәр электр челтәрләрен проектлау буенча Инструкция» (2 бүлек), СП 31-110-2003 «торак һәм ижтимагый биналарның электр жайланмаларын проектлау һәм монтажлау» (6 бүлек), «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәт турындагы нигезләмәсе нигезендә билгеләнә торган электр чыганаclarына электр йөкләнеше күрсәткечләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк 02.06.2006 (2 нче бүлек).

Алдан исәпләүләр өчен торак пунктлар территорияләренең чагыштырма хисап йөкләнешенең эреләндерелгән күрсәткечләрен 15 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

15 нче таблица

Халык саны-халык саны (мең кеше)	Торак пункт					
	табигый газ мичләре белән (кВт / кеше)			стационар электр плитәләре (кВт / кеше) белән		
	Тулаем торак пунктлар буенча	шул исәптән:		Тулаем торак пунктлар буенча	шул исәптән:	
		үзәк	микрорайоннар /төзелеш		үзәк	микрорайоннар /төзелеш
3 тән	0,41	0,51	0,39	0,50	0,62	0,49
<p>Искәрмә:</p> <p>1. Торак пункт үзәге төшенчәсе астында төрле административ, мәдәни, укыту учреждениеләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре күп булган территорияне аңларга кирәк.</p> <p>2. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләренең йөкләнеше исәпкә алынмаган. Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентларны кулланырга кирәк: табигый газ плитәләре булган торак пунктлар өчен: 1,2-1,6. Торак пункт үзәге территориясендә зур әһәмияткә ия.</p>						

Электр энергиясен бүлү системасының көчәнеше сайлау, перспективасы электр йөкләмәләренең үсешен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасының бүлү электр челтәрләре комплексы челтәрләренең перспектив үсеш схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр челтәрләре көчәнеше аларның үсеш концепциясен исәпкә алып энергия системасындагы көчәнеш сроды һәм системасы чикләрендә сайлана: 35 – 110 – 220 – 500 кВ яки 35 – 110 – 330 – 750 кВ.

Электр белән тәэмин итү системасының көчәнеше иң аз энергия үзгәрү адымнары белән чыгарылырга тиеш. Яқындагы вакытка 35-110/10 кВ көчәнеш системасы иң урынлы булып тора.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү жайланмаларын проектлауны электр жайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре таләпләре һәм «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәт турында 02.06.2006 елдагы 2 бүлек нигезендә башкарырга кирәк.

Трансформатор подстанцияларен, бүлү жайланмаларын һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан кабель линияларенә күчү пунктларын ябык типтагы проектлау яхшы идея.

5.1.2. Жирлекнең расланган жылылык белән тәмин итү схемасы нигезендә яңаларын проектлау һәм төзү, реконструкцияләү һәм үстерүне тормышка ашырырга кирәк.

Жылылык белән тәмин итү системаларын проектлауны кулланучылар категорияларен исәпкә алып, жылылык белән тәмин итүнең ышанычлылыгы буенча билгеләнә торган исәп-хисап жылылык нагрузкалары күрсәткечләре нигезендә башкарырга кирәк: СНИП 41-02-2003 «жылылык челтәрләре» (5 бүлек), ГОСТ Р 54964-2012 Ярашлылыкны бәяләү. Күчөмсез милек объектларына экологик таләпләр» темасына семинар-киңәшмә узды.

Үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү чыганаclarын торак пунктлар территорияларендә коммуналь-склад һәм житештерү зоналарында, жылылык белән тәмин итү үзәкләрендә урнаштырырга киңәш ителә.

Жылылык белән тәмин итү чыганаclarын, жылылык пунктларын урнаштыру акустик исәпләүләр белән нигезләнәргә тиеш.

Трассалар һәм жылылык челтәрләрен салу ысулларын СНИП 41-02-2003 «жылылык челтәрләре» (9 бүлек), СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән СНИП редакциясе 2.07.01-89 таләпләре нигезендә күздә тотарга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 бүлек).

5.1.3. Газ белән тәмин итүнең гамәлдәге системаларын проектлау һәм төзү, реконструкцияләү һәм үстерү, торак-коммуналь хужалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру республика программалары нигезендә, Татарстан Республикасы газ белән тәмин итү һәм газлаштыру Генераль схемасы нигезендә, «газ бүлү системалары» 42-01-2002 ПБ, «газ бүлү һәм газ куллану системалары куркынычсызлыгы кагыйдәләре» ПБ таләпләре буенча гамәлгә ашырылырга тиеш.

Газ куллануның эреләнгән күрсәткече күләмендә кабул ителәргә тиеш:

үзәкләштерелгән кайнар су белән тәмин итү булганда – бер кешегә 120 куб. м.;

газ су жылыткычларыннан кайнар су белән тәмин иткәндә-елына 300 куб. м кешегә;

кайнар су белән тәмин ителмәгән очракта-бер кешегә 180 куб. м.

Газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнаштырылырга тиеш.

Газ тутыру пунктларын торак пунктның торак төзелеше территориясеннән, подветренная яктан урнаштырырга кирәк.

Газ тарату челтәрендәге газ басымын киметү һәм көйләү өчен, газ көйләүче (блок яки шкаф) пунктларын проектларга кирәк.

Газорегулятор пунктын район үзегендә, максималь рәвештә районның йөкләнеш үзегенә урнаштырырга кирәк.

Торак пунктларда аерым торган газ көйләү пунктлары биналарга һәм корылмаларга кадәр билгеле бер ераклыкта урнашырга тиеш:

газ басымы газ көйләү пунктына 0,6 МПа – 10 метрга кадәр тапшырганда;

газ басымы вакытында газ көйләү пунктына 0,6 – 1,2 МПа-15 метр тапшырганда.

5.1.4. Торак пунктларны су белән тәмин итү системаларын проектлаштыру, шул исәптән су белән тәмин итү чыганакларын сайлау, су алу корылмаларын урнаштыру СП 30.13330.2012 актуальләштерелгән СНИП редакциясе 2.04.01-85* «биналарның эчке суүткәргече һәм канализациясе» СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш СНИП 2.04.02-84* «су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар " СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән СНИП редакциясе 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 нче бүлек), СанПиН 2.1.4.1074-01 «эчәргә яраклы су. Үзәкләштерелгән эчә торган су белән тәмин итү системаларының су сыйфаты өчен гигиена таләпләре. Сыйфат контроле. СанПиН 2.1.4.1175-02» үзәкләштерелгән су белән тәмин итүнең су сыйфатына гигиена таләпләре. Чыганакларны санитар саклау", ГОСТ 2761-84* «үзәкләштерелгән хужалык-эчә торган су белән тәмин итү чыганаклары. СанПин 2.1.4.1110-02 «эчәргә яраклы су белән тәмин итү чыганакларын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары».

Халыкның хужалык-эчү ихтыяжлары өчен тәүлеклек уртача чагыштырма (бер ел эчендә) су куллануның эреләнгән күрсәткече күләмендә кабул ителергә тиеш:

эчке суүткәргеч һәм канализация белән жиһазландырылган биналар өчен ванна һәм жирле су жылыткычлары белән тәүлегенә 200 литр;

эчке суүткәргеч һәм канализация белән жиһазландырылган биналар өчен тәүлегенә 270 литр кайнар су белән тәмин итү күздә тотыла.

Су алу корылмаларын урнаштыру төрөн һәм схемасын сайлап алу территориянең геологик, гидрогеологик һәм санитар шартларыннан чыгып башкарылырга тиеш.

Су челтәрләрен божра белән эшләргә кирәк. Сантехника линияләрен кулланырга рөхсәт ителә:

аварияне бетергән вакытта су белән тәмин итүдән өзеклек булганда, житештерү ихтыяжларына су бирү өчен;

торбалар диаметры 100 ммнан артмаган хужалык-эчү ихтыяжларына су бирү өчен;

суны янгынга каршы яки хужалык-янгынга каршы ихтыяжларга бирү өчен, линия озынлыгы 200 метрдан артмый.

Тышкы су челтәрләрен биналарның һәм корылмаларның эчке су челтәрләре белән божралау рөхсәт ителми.

5.1.5. Канализация системаларын проектлаштыру СП 30.13330.2012 таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш СНиП 2.04.01-85* «эчке суүткәргеч һәм биналарның канализациясе», СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән СНиП редакциясе 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар " СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән СНиП редакциясе 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 бүлек).

Көнкүреш суларын көнкүреш суларын уртача тәүлеклек су бүлү территорияләрне һәм яшел үсентеләрне сугаруга су тотуны исәпкә алмыйча, тәүлеклек уртача су куллануга тигез кабул ителә.

Территориаль планлаштыру документларын эшләгәндә шәһәр торак пунктлары өчен уртача тәүлеклек (бер ел эчендә) 1 кешегә 550 л/тәүлек күләмендә кабул итү рөхсәт ителә.

Суларны чистарту корылмалары майданчыгында жылы чорда өстенлек итүче жилләр өчен торак пунктның торак төзелешенә карата, су агымы буенча түбәнрәк юнәлешләр булырга тиеш.

5.2. Торак пункт чикләрендә урнашкан транспорт объектларында халыкның норматив ихтыяжын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.2.1. Торак пунктлар территориясендәге урамнар һәм юллар челтәренең үткәрү сәләте автомобильләштерү дәрәжәсеннән чыгып билгеләнә.

Авыл жирлекләре өчен 2025 елга кадәр исәпләнгән срокка автомобильләштерү дәрәжәсе 1000 кешегә 400гә тигез булырга тиеш. Торак пунктның жирле шартларына карап, әһәмиятне киметергә яки арттырырга рөхсәт ителә, ләкин 20% тан да артмый.

5.2.2. Магистраль урамнарда һәм авыл торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә жайга салынулы хәрәкәт юлларында 200-300 метр аралыгы белән бер дәрәжәдә жәяүлеләр кичүләрен (жир өсте) күздә тотарга кирәк.

5.2.3. Жәмәгать транспортының тукталыш пунктлары арасын 400-600 метрга тигез кабул итәргә киңәш ителә.

5.2.4. Жирлекнең жирле әһәмияттәге объектларына караган торак пунктлар һәм транспорт объектлары чикләрендә автомобиль юлларын проектлауны таләпләргә туры китереп башкарырга кирәк СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән СНиП редакциясе 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (11 бүлек, кушымталар һәм, К, Л).

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.3.1. Торак төзелеше күләмнәренең һәм торак төзелеше төрләренең исәп-хисап күрсәткечләре гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик вәзгыятьне һәм халыкның керемнәре дәрәжәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.3.2. Торак төзелеше характерына туры китереп, 16 нчы таблицада китерелгән төзелеш төрләре аерылып тора.

№ п/п	Торак төзелеше төре	Төзелеш үзенчәлекләре
1	Азкатлы торак төзелеше	3 катка кадәр биеклектә индивидуаль йорт төзелеше; биекlege 3 катка кадәр булган блокланган торак йортлар төзү; биекlege 4 катка кадәр булган күпфатирлы торак йортлар төзү
2	Урта катлы торак төзелеше	биекlege 5 каттан 8 катка кадәр булган күпфатирлы торак йортлар төзү

5.3.3. Торак төзелеше төрләрен бүлөп бирү, аларны оештыруга карата таләпләрне билгеләү Бәйрәкә авыл жирлегендәге жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән гамәлгә ашырыла.

5.3.4. Торак пунктлар төзелешенәң норматив параметрлары 7 СП 42.13330.2011 бүлегенәң таләпләре нигезендә билгеләнә 2.07.01-89 актуальләштерелгән СНИП редакциясе*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

5.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларына норматив ихтыяжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.4.1. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларына булган норматив ихтыяжын халыкның төрле социаль-демографик төркемнәренәң ихтыяжларын канәгатьләндерү зарурлыгы нигезендә хәл итәргә кирәк.

5.4.2. Әлеге объектларны урнаштыруны башка охшаш объектларның якынлыгын исәпкә алып, транспорт элементларын оештыруны, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары челтәре белән бәйләнештә күздә тотарга кирәк.

5.4.3. Мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларын урнаштыру өчен жир участкалары күләмнәрен проектлаштыруга задание нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.4.4. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын белем бирү мәктәпләре һәм башка уку йортлары, ял һәм мәдәният учреждениеләре спорт объектлары белән берләштерү рөхсәт ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элементә объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфир цифрлы телевидениене күмәк кабул итү системаларын урнаштыруны һәм берьюлы өч элементә операторы тарафыннан кирәк булган яшерен эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элементә челтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.5.2. Мәгълүматлаштыру һәм элементә объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре майданын 18 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

18 нче таблица

№ п/п	Объектның исеме	Участок майданы
1	Почта элементәсе бүлгә	700-1200 кв. метр
2	Автоматик телефон станциясе	0,25 га
3	Түгәрәк автоматик телефон станциясе	0,3 га
4	Концентратор	40-100 кв. метр
5	Ярдәм һәм көчәйтү станциясе	0,1 – 0,15 га
6	Чыбыклы тапшырулар блок станциясе	0,05 – 0,1 га
7	Тавыш трансформаторы подстанциясе	50-70 кв. метр
8	Кабель телевидениесе техник үзгә	0,3 – 0,5 га

5.5.3. Элементә предприятиеләре биналарын жил ягыннан (өстенлекле юнәлештәге жилләр өчен) күрше предприятиеләргә яки зарарлы, коррозия-актив, күнелсез исле матдәләр һәм тузан бүлөп бирү чыганакалары булган технологик процесслар булган объектларга карата, аларның санитария-саклау зоналарыннан читтә урнаштырырга кирәк.

5.5.4. Элементә линияләрен урнаштыру СН 461-74 «элементә линияләре өчен жир бүлөп бирү нормалары»таләпләренә туры китереләргә тиеш.

5.6. Авыл жирлегә халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектларына норматив ихтыяжын билгеләүгә, әлегә объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.6.1. Торак пунктларның торак зоналарында автомобиль транспорты өчен подъездлар белән тәмин ителгән каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер майданчыкларын урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Контейнер майданчыкларының кирәкле санын билгеләү өчен контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыкларны жыю нормасыннан, калдыкларны саклау срокларыннан чыгып

эшлэнергә кирәк. Контейнерларның исәп-хисап күләме калдыкларның иң күп барлыкка килү чорында туплануына туры килергә тиеш.

5.6.2. Көнкүреш калдыкларын жыю нормалары күрсәткечләрен таләпләргә туры китереп кабул итәргә кирәк СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән СНиП редакциясе 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү " 19 нчы таблицада китерелгән.

Көнкүреш калдыкларының исәпләнгән саны фактик мәгълүматлар буенча вакыт-вакыт (һәр 5 ел) ачыкланырга тиеш.

19 нче таблица

Көнкүреш калдыклары төрләре	Елына 1 кешегә көнкүреш калдыклары саны	
	кг	литрлар
Каты: сүүткәргеч, канализация, үзәк жылыту һәм газ белән җиһазландырылган торак биналардан; башка торак биналардан	190 – 225 300 – 450	900 – 1000 1100 – 2000
Иҗтимагый биналарны исәпкә алып каты көнкүреш калдыкларының гомуми саны	280 – 300	1400 – 1500
Биеклектән сыеклар (канализация булмаганда)	–	2000 – 3500

5.6.3. Контейнер майданчыкларын торак йортлардан, балалар, дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан һәм халыкның ял итү урыннарыннан кимендә 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.6.4. Бер майданда урнашкан чүп контейнерлары саны 5 контейнердан артмаска тиеш.

5.6.5. Үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасы белән тәэмин ителмәгән торак төзелеше территориясендә сыек көнкүреш калдыкларын жыю өчен ишегалды чүп савытларын күздә тотарга кирәк.

5.7. Димтамак авыл җирлеге халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында норматив ихтыяжын билгеләүгә, әлеге объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.7.1. Торак пункт төзелеше чикләрендә төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләрнең чагыштырма күләме (төзелеш территориясенең яшеллеге дәрәжәсе) кимендә 55 %, торак район территориясә чикләрендә 25% тан да ким булмаска тиеш.

Төрле билгеләнештәге яшелләнделергән территорияләр астында гомуми һәм чикләнгән кулланыштагы яшелләнделергән территорияләрне, агач һәм куак үсентеләрен, торак пунктлар территорияләрендәге урманнарны аңларга кирәк.

5.7.2. Торак пункттагы яшеллекләрне планлаштыру структурасын һәм жирле шартларны исәпкә алып, бердәм система рәвешендә каралырга тиеш.

Торак пунктның яңа территорияләрен проектлаганда һәм реконструкцияләгәндә, булган яшел үсентеләрне максималь саклауны һәм куллануны күздә тотарга кирәк.

5.7.3. Гомуми файдаланудагы яшелләнделерү объектларының майданын күләмендә кабул итәргә кирәк:

парклар-ким дигәндә 10 га;

бакчалар-ким дигәндә 3 га;

скверлар-0,5 га.

5.7.4. Торак пунктлар территориясендә төзекләнделерү һәм яшелләнделерү объектларын урнаштыру принциплары, объектларның параметрларын 9 бүлек нигезендә кабул итәргә кирәк СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән СНиП редакциясе 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

5.8. Зиратларны урнаштыру өчен күрсәтмәләр

5.8.1. Бу бүлектә зиратларны традицион күмү өчен таләпләр һәм күрсәтмәләр китерелә, мәетне предгыту яки үлгән жир калдыклары белән.

5.8.2. Зират өчен участокның күләме 40 гектардан артмаска тиеш.

5.8.3. Зиратны урнаштырганда халыкның перспектив үсешен, үлүчеләр саны коэффициентын, гамәлдәге зиратларның булу-булмавын, жир кишәрлегенә бер күмүгә нормаларын исәпкә алырга кирәк.

5.8.4. Зиратларны торак пунктларның торак төзелеше территориясенә карата урнаштырырга кирәк.

5.8.5. Экологик һәм санитар-гигиена экспертизасының уңай бәяләмәсе булганда яңа күмү урыннарын булдыру, гамәлдәге Күмү урыннарын реконструкцияләү мөмкин.

5.8.6. Зиратларны торак, жәмәгать биналарыннан, спорт-сәламәтләнделерү һәм санаторий-курорт объектларыннан ераклыкта урнаштырырга кирәк:

100 метр – зират майданы 10 гектардан да кимрәк булганда;

300 метр – зират майданы 10дан 20 гектарга кадәр;

500 метр – зиратның майданы 20дән 40 гектарга кадәр;

50 метр – авыл, ябык зиратлар һәм мемориаль комплекслар өчен.

5.8.7. Халыкны су белән тәэмин итүнең үзәкләштерелгән чыганагының зираттан алып су алу корылмаларына кадәр ераклыгы, су чыганагын санитар саклау зоналары пояслары поясларының һәм фильтрлау вакытының житәрлек булуын раслап, 1000 метрдан да ким булмаска тиеш.

5.8.8. Зират астына бирелгән мәйдан түбәндәге таләпләрне канәгатьләндерергә тиеш:
торақ пункттан, ачык сулыклардан һәм су агымнарыннан капма-каршы якка тайпылу;
су басу зонасыннан читтә урнашу;

жир асты суларының тору дәрәжәсе максималь су басканда жир өслегеннән ким дигәндә 2,5 метрга тигез;

1,5 м тирәнлектә коры, күзәнәкле туфракка (Комлы, Комлы) ия булыгыз, туфракның дымлылыгы 6-18% арасында.

5.8.9. Зират территориясендә түбәндәге зоналарны бүлөп бирергә кирәк:

керү урыны (автотранспорт һәм килүчеләргә керү өчен оештырылган керү урыны, хужалык белән керү, автотранспорт өчен тукталыш белән);

ритуал (матәм йолаларын, дини корылмаларны, ял итү мәйданчыкларын үткәрү өчен корылмалар урнаштыру белән);

административ-хужалык (административ-көнкүреш бинасы, жәмәгать бәдрәфләре урнаштыру белән);

каберләү зонасы (зират территориясенең гомуми мәйданыннан 65-75% тәшкил итә);

Яшел саклау зонасы (зират территориясе периметры буенча урнашкан).

5.8.10. Зиратлар территориясендә каралырга тиеш:

юл челтәре;

суүткәргеч;

ачык һавада яктырту.

5.8.11. Күмү участокларының зурлыгын 21 нче таблица буенча алырга кирәк.

21 нче таблица

Бер урында бер үк дәрәжәдә күмү саны	Күмү мәйданы үлчәмнәре	
	Киңлеге, метр	Озынлыгы, метр
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6 / 1,8	2,0 / 4,0
5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге нормативлар таләпләренә туры китереп әзерләнгән хокукий актлар:

Россия Федерациясенә шәһәр төзелеш кодексы, 29.12.2004 ел, №190-ФЗ;

"Оешманың гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль законы Россия Федерациясендә жирле үзидарә»;

"Жирләү һәм жирләү эше турында»12.01.1996 елдагы 8-ФЗ номерлы федераль закон;

2010 елның 25 декабрәндәге «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеш эшчәнлегә турында»гы 98-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы законы;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы «2014 елга кадәр

ижтимагый инфраструктура, социаль хезмәтләр белән тәмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында»гы 42 санлы карары (30.05.2013 елга үзгәрешләр белән).

6.2. Нормативларны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:

СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән СНИП редакциясе 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеш.

Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән СНИП редакциясе 2.04.02-84* «Су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән СНИП редакциясе 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СП 59.13330.2012 Актуализированная редакция СНИП 35-01-2001 «Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп населения»;

СанПиН 42-128-4690-88 «торак урыннары территорияләрен санитария кагыйдәләре»;

СанПиН 2.1.1279-03 «зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыру, урнаштыру һәм карап тотуга гигиена таләпләре»;

Методика определения нормативной потребности субъектов Российской Федерации в объектах социальной инфраструктуры, утвержденная Распоряжением Правительства Российской Федерации № 1683-р от 19.10.1999 г.;

МДК 11-01.2002 «Рекомендации о порядке похорон и содержании кладбищ в Российской Федерации»;

Республиканские нормативы градостроительного проектирования Республики Татарстан, утвержденные Постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан № 1071 от 27.12.2013 г.;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының шәһәр төзелеше проекткауның
жирле нормативлары.

6.3. Нормативларны эзерләгәндә исәпкә алынды:

авыл жирлегенә административ-территориаль төзелешә;

жирлекнең социаль-демографик составы һәм тыгызлыгы;

табигый-климат шартлары;

авыл жирлеген социаль-икътисады үстерү программалары;

социаль-икътисади үсеш фаразы;

жирле үзидарә органнары һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре.

6.4. Жирлекнең жирле әһмияттәге объектлары исемлегә, алар өчен нормативларның төп
өлешендә халыкның

мөмкин булган минималь дәрәжәдә тәэмин ителешә буенча исәп-хисап күрсәткечләре һәм
жирлек халкы өчен мондый объектларның мөмкин булган максималь дәрәжәдә ихтимал булган
исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнгән, Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексының 29.2
маддәсенә 4 өлешендә күрсәтелгән таләпләре, шулай ук нормативлар проектын эшләүгә техник
задание белән билгеләнгән.